

نحوه تقسیم زمین و محصولات آن در عهد قاجاری

۲۷ دی ۱۴۰۱ ساعت ۱۸:۳۲

برحسب قرارهای رایج، قسمتی از محصول عاید مالک می‌شود. البته اگر بذر و چارپا را هم او تهیه کرده باشد، سهمش زیادتر خواهد شد

نظام مالکیت در ایران در دوره قاجار تحت قوانین نانوشته میان مالک و رعیت بود. گرچه قانون مدونی در این زمینه وجود نداشته اما معمولاً رعیت بر حسب مقدار معینی از محصول یا مزد خاص با مالک همکاری می‌کرد. علاوه بر این نحوه کشت و کاشت محصول هم تابع قوانین خاصی بود.

«زمین‌ها را طوری تقسیم می‌کنند که نصف آنها همیشه زیر کشت باشد، و نصف دیگر برای آیش خالی نگه داشته شود. هر گونه تغییری در زمین پیش از اولین شخم و در پائیز انجام می‌گیرد. برحسب قرارهای رایج، قسمتی از محصول عاید مالک می‌شود. البته اگر بذر و چارپا را هم او تهیه کرده باشد، سهمش زیادتر خواهد شد. معمولاً یک سوم محصول زمین‌هایی که آب مشروب دارند و یک پنجم محصول زمین‌های دیمی، سهم مالک است. بعد از برداشت خرمن کوبیدن گندم و جو، و جدا کردن دانه‌ها از کاه، محصول را وزن می‌کنند و سهم‌های مالک و زارع هر کدام بطور مشخص تعیین می‌گردد. هر زارعی تا مهلت مقرر، صاحب زمین است که به دست وی سپرده شده است. ادامه و انتقال کشت زمین از پدر به اولاد و اعقاب وی، مانند مسائل ارثی معمولی حل و فصل می‌گردد. در صورتی که زارع وارث نداشته باشد، سهم زمین وی به یک تازه وارد واگذار و یا به سهم افراد خانواده دیگر اضافه می‌گردد.»

منبع: اوژن اوبن، ایران امروز (۱۹۰۶-۱۹۰۷): سفرنامه و خاطرات اوژن اوبن سفیر فرانسه در ایران در آستانه جنبش مشروطیت، ترجمه علی اصغر سعیدی، تهران، علم، ۱۳۹۱، ص ۳۳

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49049/نحوه-تقسیم-زمین-محصولات-تقسیم-نحوه>